

OBSAH

Úvod	5
TOMÁŠ DOSEDĚL, TOMÁŠ KATRŇÁK	
1. Finanční a nefinanční návratnost vzdělání	11
1.1 Inflace vzdělání, nebo technologická změna?	12
1.2 Nefinanční návratnost vzdělání	14
1.3 Analýza finanční návratnosti vysokoškolského vzdělání	17
1.4 Závěry a diskuze	21
MARTINA MYSÍKOVÁ	
2. Mzdy a příjmové nerovnosti	23
2.1 Vliv vzdělání na výši mzdy	25
2.2 Mzdová nerovnost v rámci vzdělanostních skupin	28
2.3 Chudoba a životní podmínky podle vzdělání	31
2.4 Závěr	35
LUKÁŠ LINEK	
3. Vliv vzdělání na politickou participaci	39
3.1 Vzdělanostní nerovnosti v politické participaci v čase	41
3.1.1 Volební účast	42
3.1.2 Nevolební politická participace	49
3.2 Co způsobuje vzdělanostní odlišnosti v politické participaci? . . .	53
3.3 Závěr	58
ALEŠ KUDRNAČ	
4. Volební účast očima dětí a vliv rodičovského vzdělání	61
4.1 Postoj k volební účasti dětí a mládeže	62
4.2 Proč na vzdělání rodičů záleží?	65
4.3 Teorie sociálního učení (<i>Social Learning Theory</i>)	66
4.4 Politická socializace v Česku	67
4.5 Závěr	74

DANA HAMPLOVÁ

5. Rodinné chování a hodnoty a vzdělání	75
5.1 Rodinné hodnoty v posledních třech desetiletích.	76
5.2 Vzdělání a (tradiční) rodinné hodnoty	79
5.3 Jaká česká rodina je?	82
5.4 Závěr	86

PETR FUČÍK, BEATRICE CHROMKOVÁ MANEA

6. Vzdělání a rodičovství	89
6.1 Proč vzdělání ovlivňuje porodnost?	90
6.2 Časování vstupu do rodičovství	93
6.3 Rodinný stav	95
6.4 Různorodost v časování jako výraz individualizace	97
6.5 Zkracování meziporodních intervalů	99
6.6 Celkové počty dětí a vzdělání	101
6.7 Předpoklady a preference plodnosti	104
6.8 Shrnutí a závěr	106

PETR FUČÍK

7. Vzdělání a riziko rozvodu	109
7.1 Vzdělání a rozvodovost v České republice	111
7.2 Záleží na tom, zda mají snoubenci stejné vzdělání?	116
7.3 Postoje k rozvodu podle vzdělání	117
7.4 Shrnutí	120

TOMÁŠ KATRNÁK

8. Vzdělanostní nerovnosti a sebevražednost	123
8.1 Sociální podmíněnost sebevraždy	124
8.2 Vzdělání a sebevražednost	126
8.3 Vzdělání a sebevraždy v české společnosti po roce 1989	129
8.4 Vzdělání a sebevražedné tendenze	132
8.5 Závěr	135

PETRA ANÝŽOVÁ

9. Liší se vzdělanostní skupiny v hodnotových orientacích?	137
9.1 Co jsou to hodnoty a jak se měří?	139
9.2 Jaké je celkové hodnotové nastavení v České republice v posledním desetiletí?	142
9.3 Hodnotové orientace vzdělanostních skupin v České republice	144
9.4 Závěr	151

JIŘÍ ŠAFR, DANA HAMPOVÁ

10. Vzdělání, kulturní kapitál a proměny životního stylu	153
10.1 Proměny způsobu trávení volného času v posledních třech dekádách	154
10.2 Kulturní spotřeba a její vazba na společenské postavení	158
10.3 Společenský prostor životního stylu	162
10.4 Závěr	166

KLÁRA VLACHOVÁ

11. Vzdělání a národní identita: klesá význam českého původu s dosaženým vzděláním?	169
11.1 Kdo je opravdový Čech?	171
11.2 Vzdělání a český původ jako kritérium češství	174
11.3 Závěr	179

Závěr 181

Příloha – Datové zdroje 189

Literatura 196

O autorech 215

Summary 219

Seznam tabulek, grafů a diagramů. 221

